

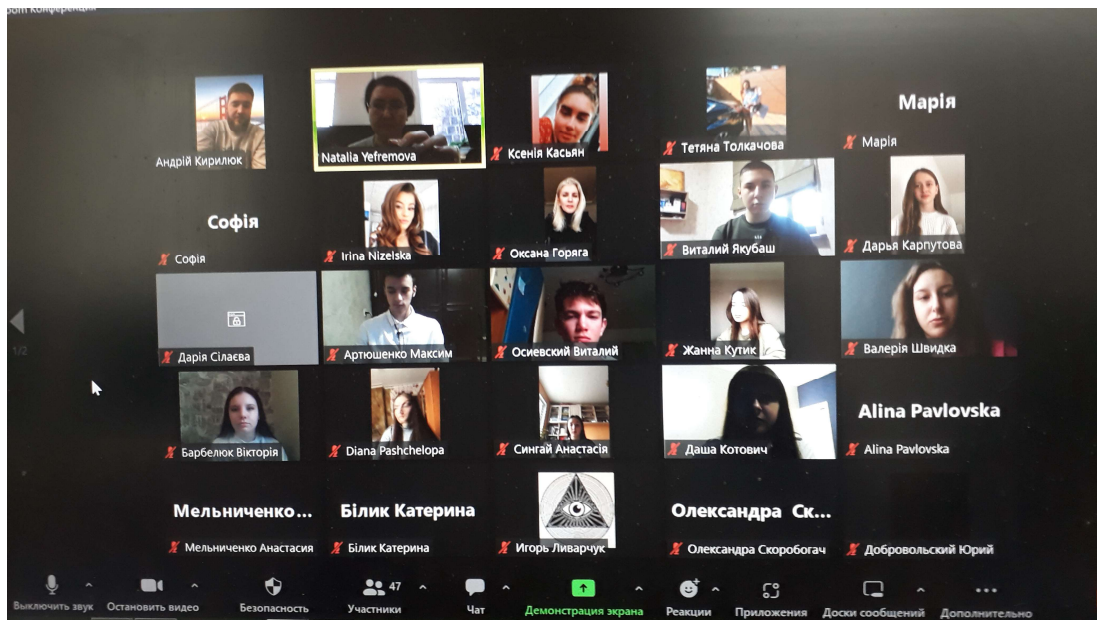
З В І Т
про проведення круглого столу
з нагоди святкування Дня Соборності України
«День Соборності України: історико-правовий досвід»

23 січня 2023 року спільними зусиллями кафедри історії держави і права Національного університету «Одеська юридична академія», Наукової бібліотеки Національного університету «Одеська юридична академія» та студентського наукового гуртка з історії держави і права України та зарубіжних країн було проведено запланований навчально-науковий захід – круглий стіл з нагоди святкування Дня Соборності України за темою «День Соборності України: історико-правовий досвід».

Круглий стіл було проведено у змішаному форматі за допомогою платформи ZOOM. Учасниками круглого столу були як досвідчені науковці університету так і молоді дослідники: здобувачі вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» та «магістр» за спеціальністю 081 «Право», факультетів прокуратури і слідства (кримінальної юстиції), цивільної та господарської юстиції, судового та міжнародного права Національного університету «ОЮА» та здобувачі фахової перед вищої освіти Юридичного фахового коледжу НУ «ОЮА». У заході прийняли участь понад **50 учасників**.

Мета проведення цього заходу пов'язана з бажанням науково-педагогічного складу кафедри історії держави і права та науковців бібліотеки університету досягти виконання низки наступних завдань:

1. Зблизити дослідників початківців з представниками історико-правової школи університету;
2. Привернути увагу молодих дослідників до важливих подій з історії українського державотворення, що відбувались в часи Національної революції 1917-1921 рр. (Згідно постанови Верховної Ради про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2023 р.);
3. Допомогти молодим дослідникам краще орієнтуватись в історико-політичних аспектах становлення й розвитку права та держави України в умовах важких випробовувань;
4. Сприяти розвитку навичок у молодих дослідників аргументованого, логічного та юридично грамотного викладення своїх думок, відстоювання особистих правових позицій під час наукових дискусій;
5. Допомогти молодим дослідникам вести політико-правові, професійно-ділові дискусії;
6. Розвивати співпрацю між науковою бібліотекою НУ ОЮА та молодими дослідниками в освітній та науковій діяльності;
7. Допомогти молодим дослідникам навчитися правильно аналізувати й оцінювати життєві обставини на основі поєднання юридичних знань та внутрішнього переконання;
8. Вдосконалювати у молодих дослідників навички презентування результатів власних досліджень під час участі у наукових заходах;
9. Ознайомити присутніх з матеріалами фондів Наукової бібліотеки Національного університету «ОЮА»;
10. Залучити учасників круглого столу до презентації колекції візуальних матеріалів за темою «Держава і право ЗУНР та УНР доби Директорії» для покращення якості вивчення дисципліни «Історія держави і права України» та «Історія України» у техніці «скрайбінг».

Роботу круглого столу розпочала його модераторка Наталя Єфремова – к.ю.н., доцент, доцент кафедри історії держави і права Національного університету «ОЮА», яка привітала учасників з початком заходу та оголосила його програму та регламент роботи.

До участі у круглому столі свої доповіді подали наступні учасники:

1. **Єфремова Наталя** – доц. кафедри історії держави і права НУ «ОЮА»

Тема – День Соборності України, як видатний здобуток в історії українського державотворення.

У доповіді було розглянуто історичні передумови свята Соборності України та його важливість у сучасних складних умовах

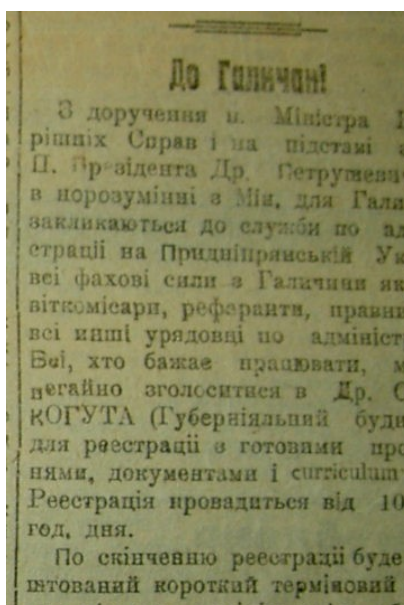

2. **Вітман Костянтин** – директор Центру підготовки магістрів публічної служби і професійних суддів, доктор політичних наук, професор
Тема – Становлення державної служби у контексті об'єднання ЗУНР та УНР.

У доповіді було розглянуто питання організації державної служби об'єднаної УНР та визначено проблеми універсализації роботи органів державної влади в умовах війни 1918 р.

Уряд Директорії на передньому плані С. Петлюра и В. Винниченко, початок 1919 р.

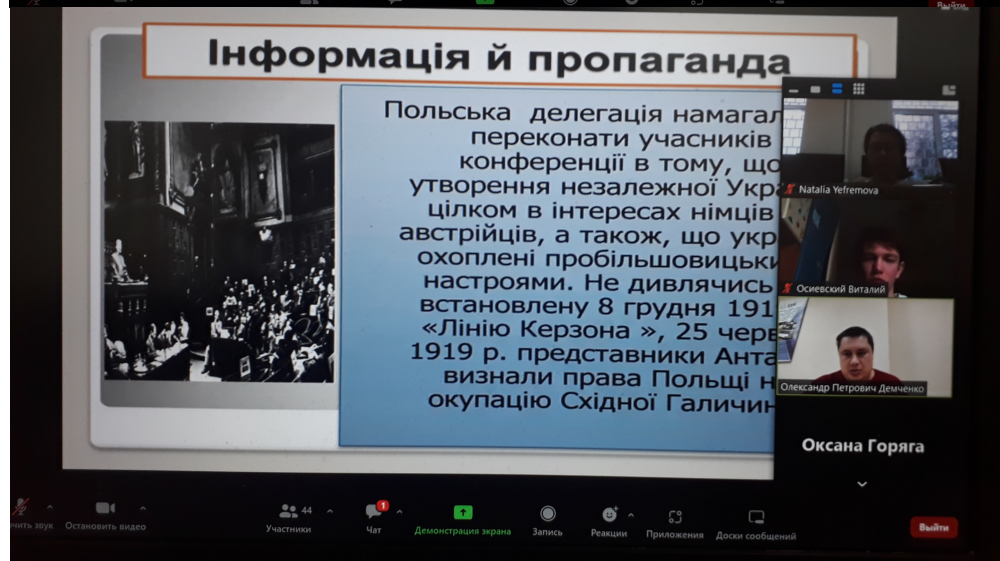
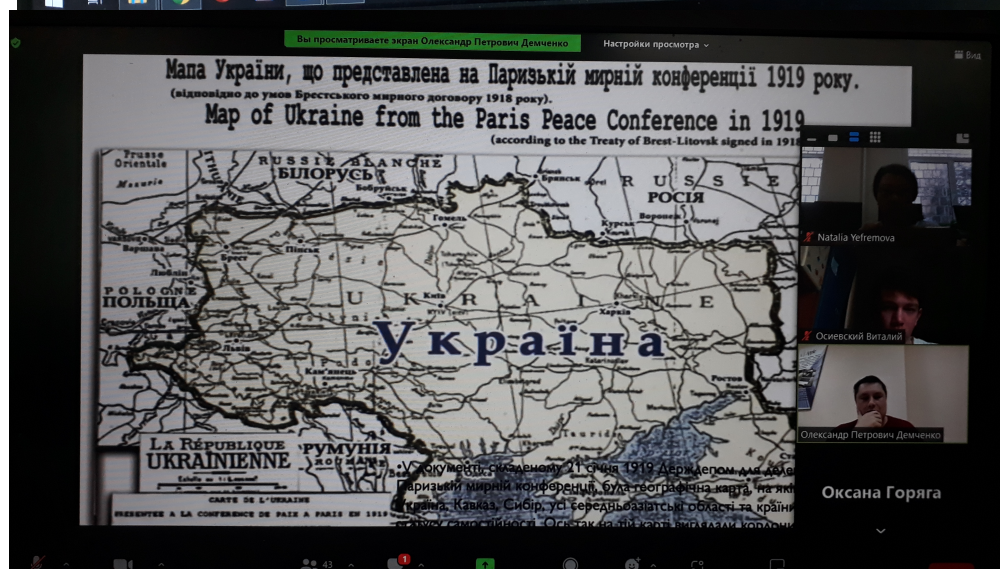
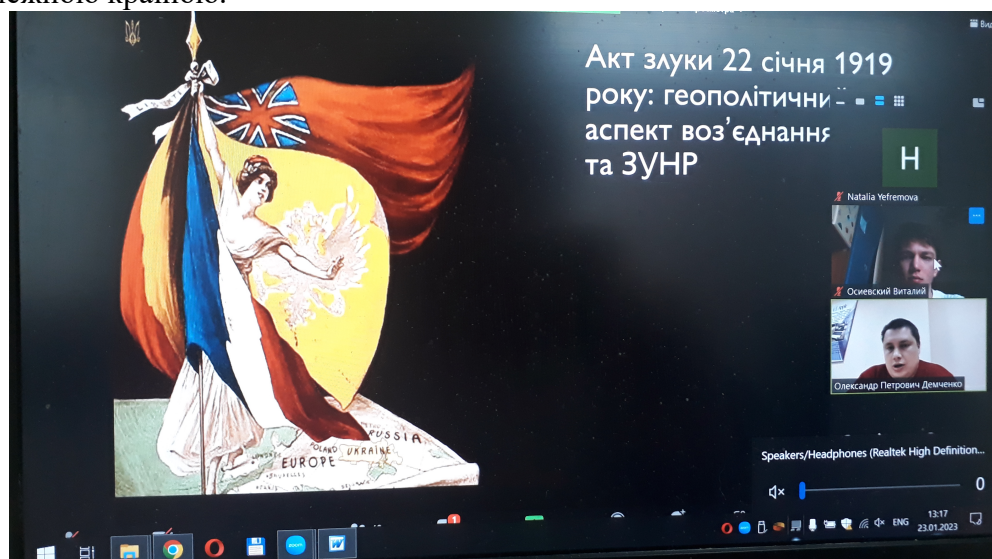

Газета «Трудова громада» 7 серпня 1919 р.

3. **Демченко Олександр** –директор відокремленого підрозділу «Фаховий коледж Національного університету «ОЮА», к.і.н.

Тема – Акт Злуки 22 січня 1919 р. : геополітичний аспект возз'єднання УНР та ЗУНР.

У доповіді було розглянуто питання геополітичного аспекти возз'єднання УНР та ЗУНР та надано оцінку на оцінку країнами Світу Оголошення України соборною та незалежною країною.

4. **Горяга Оксана** – доцент кафедри історії держави і права НУ «ОЮА»

Тема – Володимир Винниченко та його політико-правові погляди

першої чверті XX ст.

У доповіді було розглянуто питання про формування політико-правових поглядів В.Винниченка та його бачення завдання Директорії у справі проголошення Соборності УНР.

УРОЧИСТА ОБІТНИЦЯ ДИРЕКТОРІ

Ми, Директорія Української Народної Республіки, даємо цю прилюдну урочисту обітницю, що вірно будемо служити Народові України і утвореній ним Українській Народній Республіці; волю синів її, національну, релігійну та громадянську, невпинно боронитимем; всі свої сили обіцяємо покласти, аби закріпити народно-республіканський устрій України основним законом. Організовано - виявленій волі народу будемо користися; в державному управлінні будемо керуватись тільки волею народу про його добробут і благо Республіки; стоятимем на сторожі

но й справедливо всіма виконувати, да ні в чому не порушувалася

НАРОДЕ УКРАЇНИ!

Отдаючи сили свої на боротьбу рідного краю, сьогодні ми даємо прилюдну урочисту обітницю

ти своїм припиняю доки не вису України роїв, док народ на певний ш і доброб захистом публіканс стане він

5. Корнієнко Ірина – доцент кафедри історії держави і права НУ «ОЮА»

Тема – Ідея соборності України у працях Михайла Грушевського.

У доповіді було розглянуто питання про витoki та формування ідеї соборності у поглядах М. Грушевського. Трансформацію цих поглядів було прокоментовано за допомогою наведення матеріалів праць і щоденника вченого.

«Історія України-Русі» в 10 томах

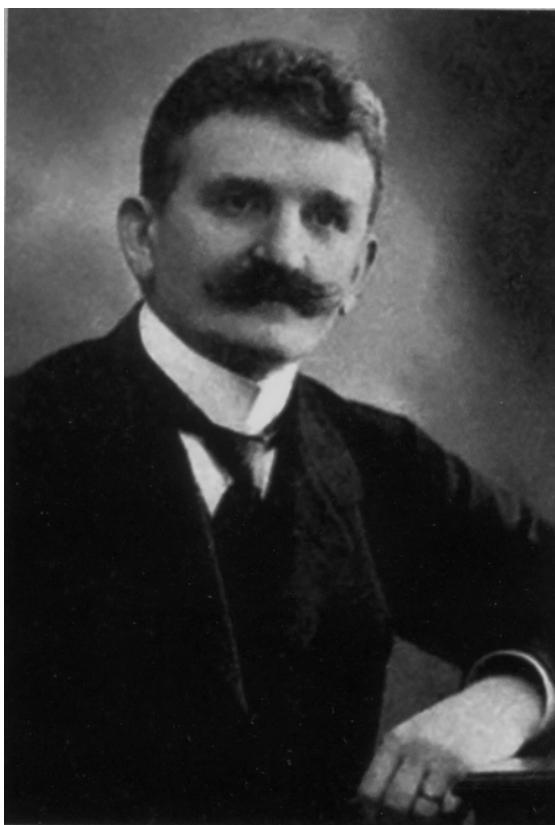
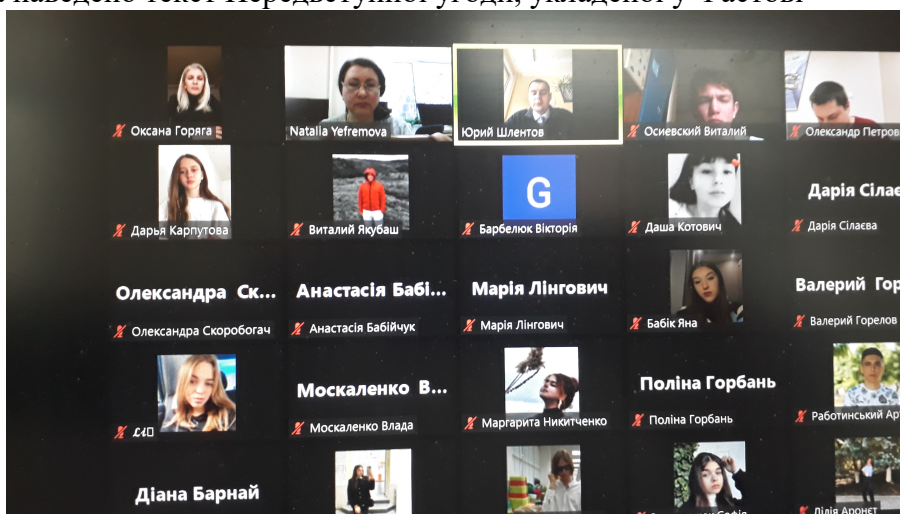

- Однак головною справою життя вченого було створення великої праці — «Історії України-Русі» — 10-томного дослідження історії українських земель від давнини до другої половини XVII ст. Написання цієї роботи він присвятив 38 років свого життя. Головна ідея наукових поглядів видатного історика послідовний розвиток української історії від найдавніших часів. Як політик, він мріяв про побудову Української держави на демократичних засадах. До наших днів Михайло Грушевський є найбільш авторитетним українським істориком.

6. Шлентов Юрій – здобувач в.о. 4 к. ф-у. Судового та міжнародного права НУ «ОЮА».

Тема – Акт Злуки УНР та ЗУНР та його юридичне оформлення у Передвступному договорі у Фастові.

У доповіді було розглянуто питання про особливості юридичного оформлення Акту Злуки та наведено текст Передвступної угоди, укладеної у Фастові

Передвступний договір.

заключений дня 1. грудня 1918 у м. Хвастові між Українською Народньою Республікою і Західно-Українською Народньою Республікою про маючу наступити злуку сих обох українських держав в одну державну одиницю.

Іменем Української Народньої Республіки ділає як її тимчасове правительство установа Українським Національним Союзом, як представником державної волі українського народу на території Української Народньої Республіки Українська Директорія, а саме: Вп. Володимир Винниченко, Симеон Петлюра, Федір Швець і Панас Андрієвський.

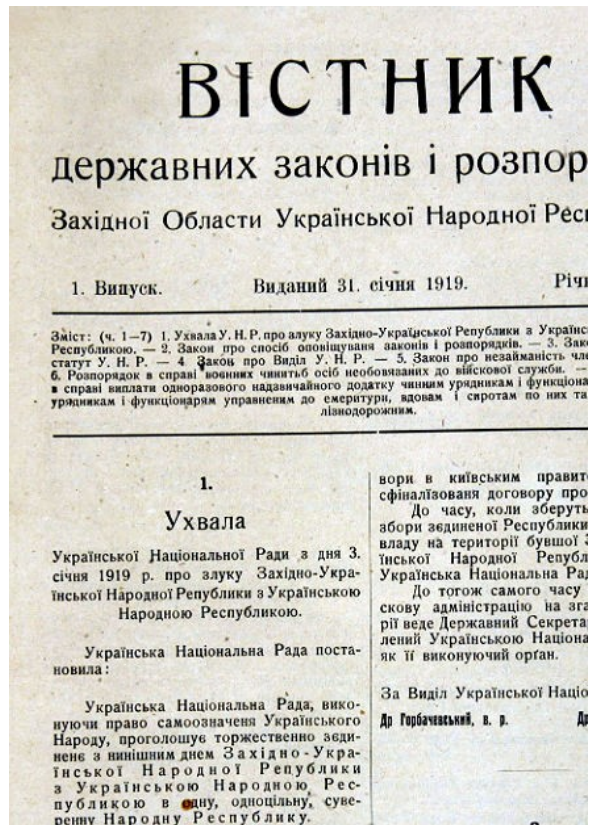
Іменем Західно-Української Народньої Республіки ділають Вп. Др. Леонгин Цегельський і Др. Дмитро Левицький повновласники Ради Державних Секретарів, як тимчасового правительства Західно-Української Народньої Республіки, установленого Українською Національною Радою у Львові, а то на основі уділеної їм Радою Державних Секретарів повновласти з дати: Тернопіль 25. грудня 1918 р.

Обі сторони через цих повновласників згідно заявляють :

Ідучи за найгорячішим бажанням українського народу обох Українських Народніх Республік, бути як найскорше і на віки злученими в єдиній, неподільній, незалежній та суверенній українській державі та виповнюючи висловлену виразно волю верховних і рішаючих тимчасових органів обох сих держав, а саме волю Українського Національного Союзу і установленої ним Директорії з одного боку, а Української Національної Ради і Ради Державних Секретарів з другого боку — заключаємо отцим слідующий.

Передвступний договір по державну злуку ;

1) Західно-Українська Народня Республіка заявляє отсим непохитний намір златись в найкоротшім часі в одну державу з Українською Народньою Республікою — значить: заявляє свій намір перестати існувати як окрема держава, а натомість увійти з усею своєю територією і населенням,

7. **Новіцький Павло** – здобувач в.о. 1 к., 4 гр. ф-ту ЦГЮ НУ «ОЮА».

Тема – Акт Директорії про з'єднання всіх українських земель: його характеристика та значення.

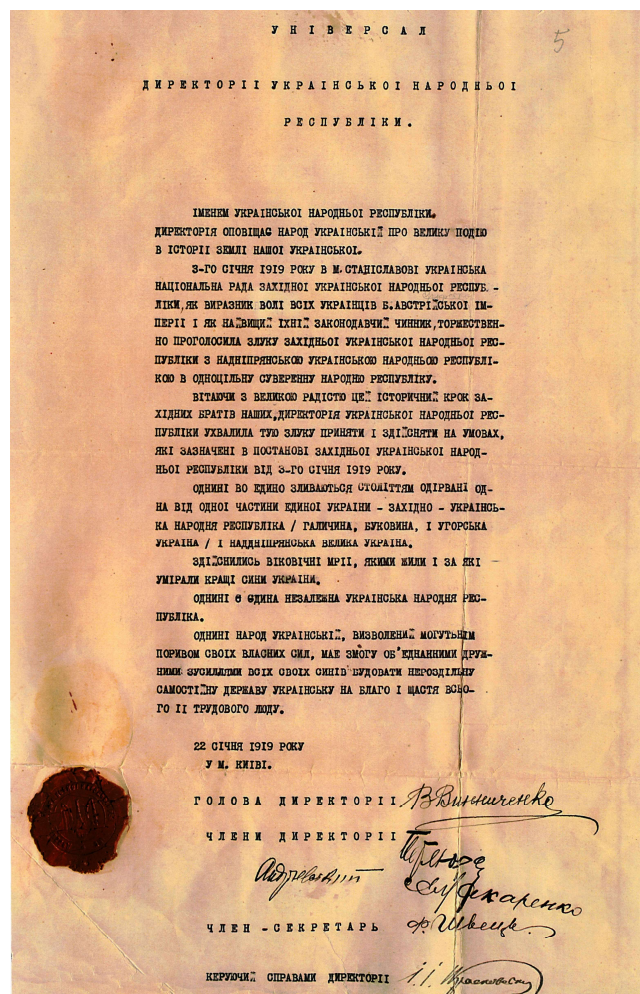
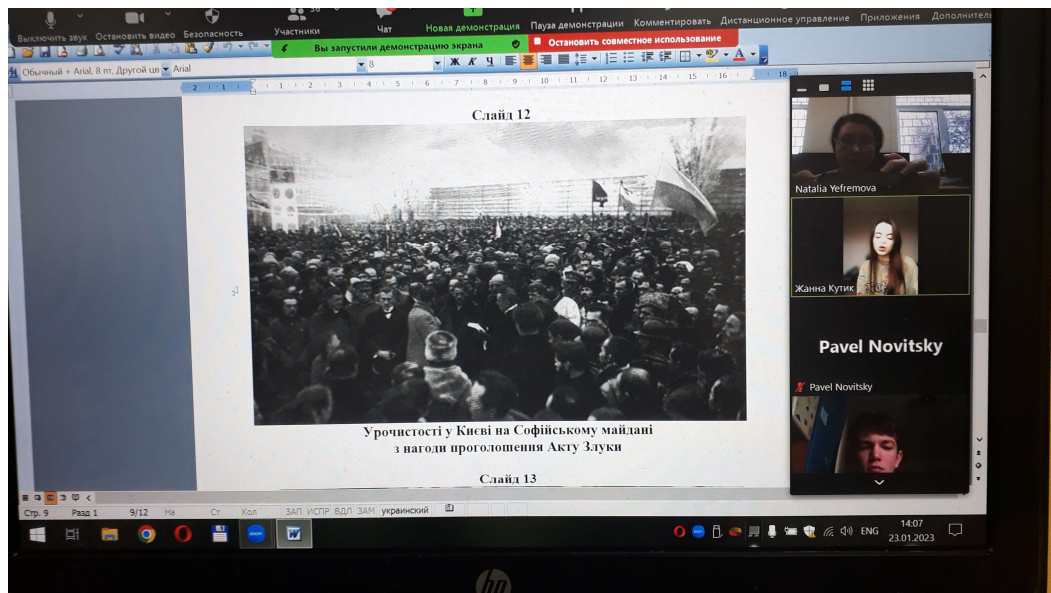
У доповіді було розглянуто умови розробки та характеристику Акту Директорії про з'єднання всіх українських земель.

8. **Кутік Жанна** – здобувачка в.о. 1 к., 5 гр. ф-ту прокуратури та слідства НУ «ОЮА».

Тема – Універсал Трудового Конгресу України: його зміст та значення.

У доповіді було розглянуто умови прийняття та характеристику Універсалу Трудового Конгресу України

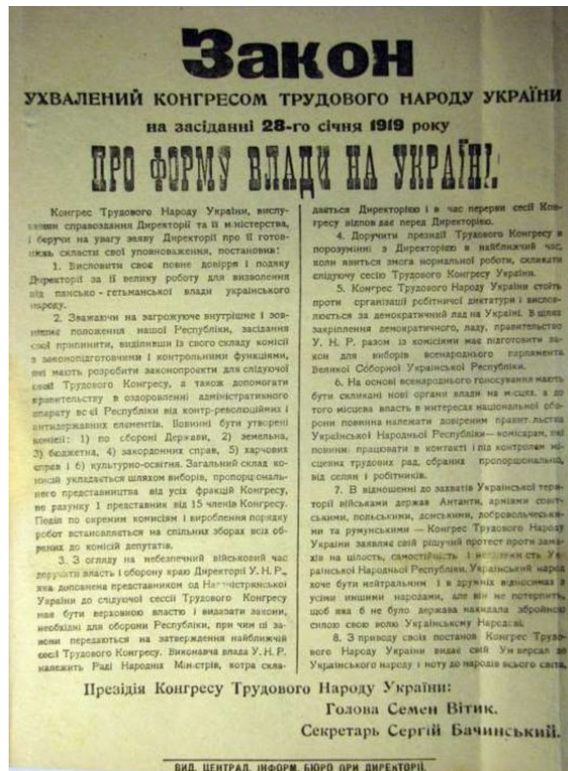

Універсал Директорії УНР

9.Телька Катерина – здобувачка в.о. 1 к., 2 гр. ф-ту ЦГЮ НУ «ОЮА».

Тема – Декларція Конгресу Трудового народу до народу України.

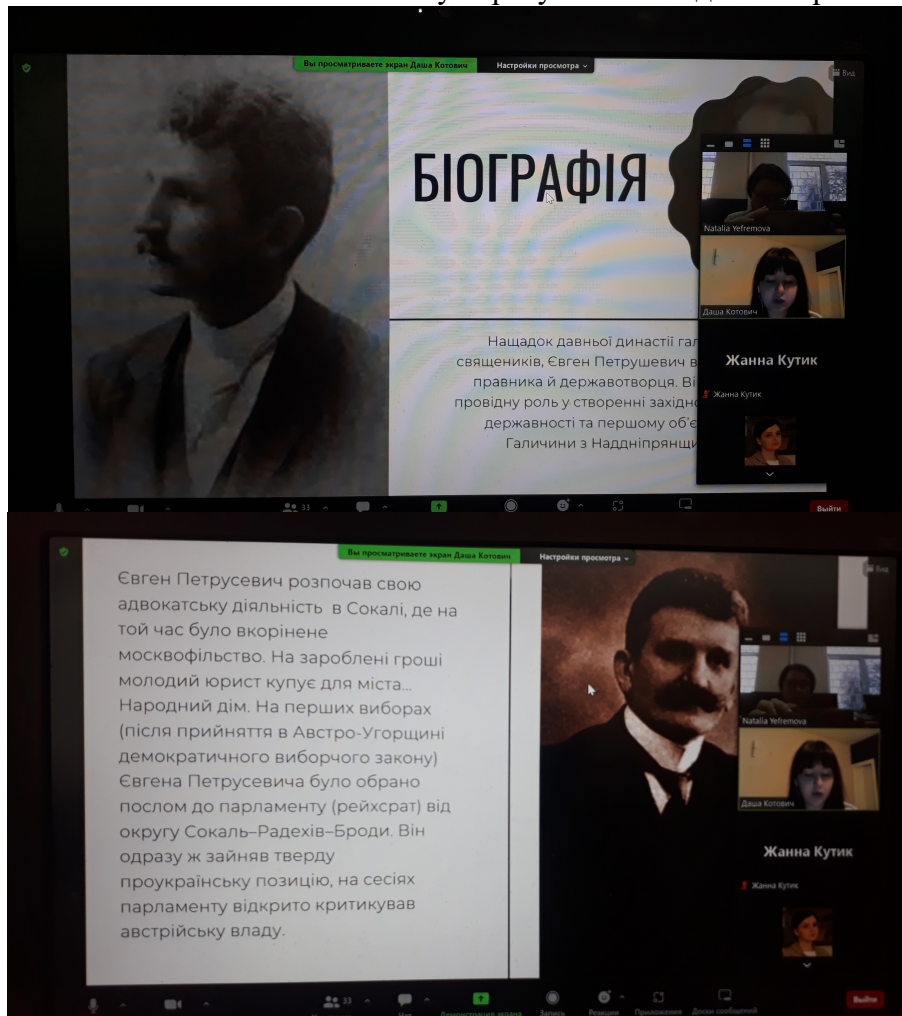
У доповіді було розглянуто характеристику Закону Про форму влади та декларацію Конгресу Трудового народу 1919 р.

10. Котович Дар'я – здобувачка фахової передвищої освіти ФЮК НУ «ОЮА».

Тема – Постать Євгена Петрушевича та його внесок до справи Соборності України.

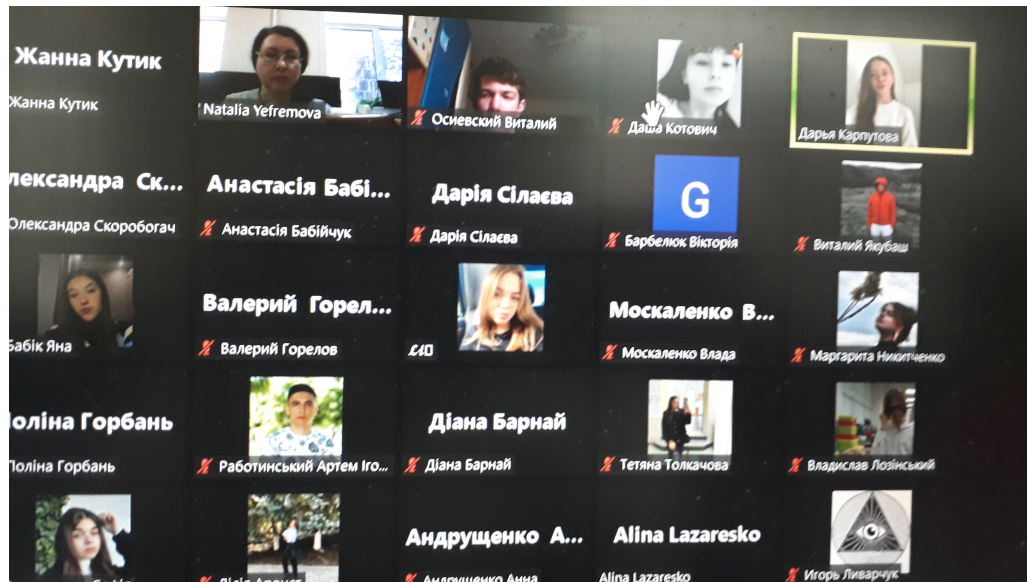
У доповіді було розглянуто біографію видатного українського політика Є. Петрушевича та визначено його внесок у справу втілення ідеї Соборності України.

11. Карпутова Дар'я – здобувачка в.о. 1 к., 4 гр. ф-ту прокуратури та слідства (КЮ) НУ «ОЮА».

Тема – Державотворчий потенціал української соборності.

У доповіді було надано політико-правову оцінку Акту Злуки УНР та ЗУНР та визначено значення проголошення Соборності України для сучасних українців

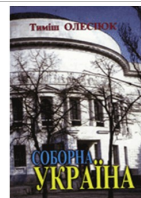
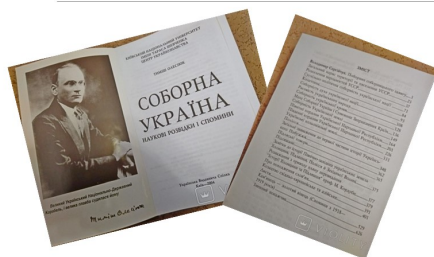

Свято Злуки у Калуші 8.01.1919 р.

12. Іванійчук Таїсія – директорка Наукової бібліотеки Національного університету «ОЮА».

Тема – Бібліографія з історії ЗУНР та УНР доби Директрії та підписання Акта Злуки за документами бібліотечного фонду та відкритих джерел

Бібліографія з історії ЗУНР та УНР доби Директрії та підписання Акта Злуки за документами бібліотечного фонду та відкритих джерел

Олесніук Т. Соборна Україна. Наукові розвідки і спомини / Т. Олесніук. – Київ : Українська Видавнича Спілка, 2004. – 640 с.

Бібліографія з історії ЗУНР та УНР доби Директрії та підписання Акта Злуки за документами бібліотечного фонду та відкритих джерел

Україна крізь віки : у 15 т. – Т. 10. Українські визвольні змагання (1917 – 1921 рр.) / За заг. ред. В. Смолія. НАН України. Інститут історії України. – Київ : Альтернативи, 1999. – 320с.

ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АКАДЕМІЧЕСЬКИЙ УСТАНОВ

<http://resource.history.org.ua/item/0013756>

Бібліографія з історії ЗУНР та УНР доби Директрії та підписання Акта Злуки за документами бібліотечного фонду та відкритих джерел

Бібліографія з історії ЗУНР та УНР доби Директрії та підписання Акта Злуки за документами бібліотечного фонду та відкритих джерел

Тютюнник Юрко. Революційна стихія. Зимовий похід 1919–1920 рр./ Юрко Тютюнник. – Львів: Універсум, 2004. – 192 с.

Іваніччук Роман. Бо війна-війною... Через перевал : романи / Роман Іваніччук. – Харків : Фоліо, 2014. – 445 с.

Плохий Сергій. Брама Європи. Історія України від східських воєн до незалежності = The Gates of Europe: a History of Ukraine / Сергій Плохий; пер. з англ. Р. Ключка. – Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2016. – 493 с. URL: http://biblio-buk.com.ua/cel-bin/ua/ellb.exe?72110=&121DBN=UKRUB&P21DBN=UKRUB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=D&S21P02=D&S21P03=TF&S21STR=ukr0004827

Матіос Марія. Буква земля : роман-панорама задовдовки у 225 років / Марія Матіос. – Київ : А-БА-БА-ТА-ТА-МА-ТА, 2019. – 926 с.

13. **Артюшенко Максим** – здобувач в.о. к.1, гр. 2, ф-ту ЦГЮ НУ «ОЮА».

Тема – Історичне значення проголошення Дня Соборності України.

У доповіді було розглянуто історичне значення проголошення Дня Соборності України та звернено увагу на особливості цієї події в сучасних умовах.

Підсумки до проведення круглого столу зробила доц. Н. Єфремова, яка зазначила, «Акт Злуки став історичним об'єднанням українських земель в одній державі. Він увінчав соборницькі прагнення українців обох частин України – Наддніпрянщини та Наддністрянщини – щонайменше з середини ХІХ століття. Отже ця подія стала одною з основоположних віх українського державотворення. Нажаль, понад 100 років тому українська незалежність зазнала поразки від більшовиків, через підтримку антиукраїнських рухів та брак згуртованості в діях. Сьогодні Україна знову захищає свою територію, тож так важливо залишатися монолітними в боротьбі проти ворога та пам'ятати помилки і здобутки нашого минулого». Вона подякувала усім учасникам за плідну роботу, а присутні позитивно оцінили проведений захід, який став важливим доповненням для вивчення здобувачами І курсу бакалаврату дисциплін «Історія держави і права України» в умовах складних випробувань часу.

Голова студ. наукового гуртка
з історії держави і права України
та зарубіжних країн, к.ю.н., доцент

Н. В. Єфремова